Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2018-918

12.12.2018

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

PA - Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – tidspunkt for avregistrering – informasjon fra Statens vegvesen.

Klager ble den 6.3.18 ilagt et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 1.3.18 til og med 4.3.18. Klager har anført at han leverte inn åtte skilt samtidig til Statens vegvesen for avregistrering. Dette ble ifølge klager gjort fredag den 2.3.18. Kjøretøyet ble imidlertid først avregistrert den 5.3.18. Klager har senere kontaktet Statens vegvesen for å endre dato for avregistrering til fredag den 2.3.18. Statens vegvesen har endret fire av de åtte innleverte registreringsnumrene som følge av en feil fra Statens vegvesen sin side. Hva gjelder dette kjøretøyet, skrev saksbehandler i Statens vegvesen at det ikke var mulig å endre avregistreringsdato for kjøretøy som er solgt før begjæring om retting. Trafikkforsikringsforeningen fastholdt gebyret og viste til at det ikke var fattet et formelt vedtak som endret dato for avregistrering. Nemnda kom til at gebyrplikten opphører fra og med dato for innlevering av skiltene og at klager hadde sannsynliggjort at skiltene ble innlevert fredag den 2.3.18.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Klager ble den 6.3.18 ilagt et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 1.3.18 til og med 4.3.18.

Det er dokumentert eierskifte til klager den 21.9.17.

Kjøretøyet ble avregistrert den 5.3.18.

Klager har anført at han leverte åtte skilt til Statens Vegvesen for avregistrering fredag den 2.3.18. Samtlige kjøretøy ble av Statens Vegvesen avregistrert mandag den 5.3.18. Statens Vegvesen har i etterkant endret dato for avregistrering på fire av kjøretøyene, til den 2.3.18.

Om de fire siste kjøretøyene, skriver Statens Vegvesen at de ikke kan endre dato for avregistrering ettersom kjøretøyene er omregistrert og solgt. Denne saken gjelder ett av disse fire kjøretøyene. Sekretariatet kom til at det var grunnlag for å gi klager medhold.

Trafikkforsikringsforeningen har i brev av 2.11.18 klaget saken inn for nemndsbehandling. Det ble lagt vekt på at det ikke er truffet et formelt vedtak om at dato for avregistrering var 2.3.18, og ikke 5.3.18. Trafikkforsikringsforeningen legger derfor til grunn at skiltene ble levert etter trafikkstasjonens åpningstid fredag 2.3 18, og at korrekt dato for avregistrering faktisk er mandag 5.3.18.

Klager har anført at gebyret må ettergis da registrert dato for avregistrering er feil. Klager viser til at de var i kontakt med Statens Vegvesen som senere har bekrefter at de har gjort en feil ved

avregistreringen, og at det skulle vært registrert fredag den 2.3.18 som dato for avregistrering. Statens vegvesen har endret dato for avregistrering tilbake til den 2.3.18 på fire av åtte kjøretøy. Hva gjelder det aktuelle kjøretøyet i denne saken, fremstår det som videresolgt, og Statens vegvesen uttaler derfor at det ikke lengre er mulig å tilbakedatere dato for avregistrering. Klager har anført at dette er et forhold som ikke skal gå ut over dem.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at klager ble eier av kjøretøyet den 21.9.17 og fra denne dato underlagt forsikringsplikt. Videre har Trafikkforsikringsforeningen anført at det er klager som må bære ansvaret for å få avskiltet kjøretøyet i riktig tid. Det faktum at skiltene ikke ble avregistrert fordi skiltene ble levert inn fredag 2.3.18, men ikke ble avregistrert før etter helgen, når ikke opp til den høye terskelen for å gi dispensasjon etter § 9 i forskriften, da dette ikke kan anses som et forhold utenfor klagers kontroll. Skilter som leveres inn etter trafikkstasjonens åpningstid vil ikke kunne registreres av Statens Vegvesen før påfølgende virkedag.

Trafikkforsikringsforeningen har senere i sitt brev om krav om nemndbehandling av 2.11.18 anført at de må forholde seg til informasjon i motorvognregisteret, dersom det ikke foreligger et formelt vedtak i samsvar med forvaltningsloven som gir nye opplysninger om kjøretøyet. Trafikkforsikringsforeningen har også uttalt at de har vært i kontakt med vegdirektoratet for å be om avklaring i saken og evt. et formelt vedtak. Vegdirektoratet har ikke svart på deres henvendelse. Ettersom saksbehandler i Statens vegvesen ikke har klart å komme tilbake til Trafikkforsikringsforeningen med et formelt vedtak, anser Trafikkforsikringsforeningen at saksbehandler har handlet på egne vegne. Trafikkforsikringsforeningen har derfor lagt til grunn at skiltene ble levert etter trafikkstasjonens åpningstid fredag 2.3.18, og at korrekt dato for avregistrering faktisk er mandag 5.3.18.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Nemnda legger til grunn at det i samsvar med regelen for sivile tvistemål er det mest sannsynlige faktum, basert på en fri og samlet bevisvurdering, som skal legges til grunn for nemndas avgjørelser, jf. tvisteloven § 21-2. Det er den som fremsetter en påstand som har bevisbyrden. Det innebærer vanligvis at vedkommende må gjøre det overveiende sannsynlig (mer enn 50 %) at det som påstås, er i samsvar med virkeligheten. Vi sier at det er overvektsprinsippet som gjelder. Om dette viser nemnda til "Tvisteloven", kommentarutgave, Schei m. fl. side 987.

Partene er uenige om skiltet ble levert i åpningstiden fredag 2.3.18 eller om dette først skjedde etter åpningstiden ved Statens vegvesens kontor i H, og nemnda finner det derfor hensiktsmessig først å ta stilling til dette spørsmålet.

Motorvognregisteret viser at kjøretøyet ble avregistrert mandag 5.3.18, og nemnda legger derfor bevisbyrden på klager som påstår at et annet faktum skal legges til grunn.

I brev 13.8.18 til nemnda redegjør klager for hvorledes skiltet, sammen med syv andre skilt, ble levert denne fredagen. Her heter det blant annet:

> Vi leverte skiltene flere timer før stengetid… I skilt-innleverings-boks inne på Vegvesenet sine lokaler i åpningstid… Vegvesenet har protokoll/loggbok der innleverte skilter blir registrert som innlevert. I og med at innleveringsboksen vi benytter er innendørs og døren er låst utenom åpningstid, kan Vegvesenet med sikkerhet si når skiltene ble levert inn.

Klager har kontaktet vegvesenets avdelingskontor som i e-post 20.3.18 blant annet skriver:

> Hei, det ble levert inn 8 skilter hos oss fredag 02.03.2018, disse ble dessverre ikke avregistrert hos oss på H trafikkstasjon (361) før 05.03.2018 på grunn av helgen.

Som en følge av dette, ble avregistreringsdato endret fra 5.3.18 til 2.3.18 for fire skilt, mens de fire øvrige, denne saken inkludert, ikke ble endret fordi kjøretøyene var solgt videre før begjæringen om retting innkom.

Klager oppfordret i e-post 25.4.18 Trafikkforsikringsforeningen til å kontakte vegvesenets avdelingskontor "dersom det var noe uklart". Det er ikke opplyst om at slik kontakt ble tatt.

Under disse omstendigheter finner nemnda at det er overveiende sannsynlig at skiltet ble levert i åpningstiden 2.3.18 slik klager har opplyst, og at den manglende registrering denne dagen skyldtes kapasiteten ved det aktuelle vegkontoret.

Som Trafikkforsikringsforeningen helt riktig har pekt på, ble klager eier av kjøretøyet i god tid før gebyrforskriften trådte i kraft og var også eier 1.3.18 ved ikrafttredelsen. § 4 første ledd i forskriften lyder slik:

> Den som etter bilansvarslova § 15 er ansvarlig for å forsikre motorvogn, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn forsikringsplikten etter bilansvarslova ikke er oppfylt. Når det er innvilget administrativ avregistrering av en motorvogn etter forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 2-32 annet ledd, skal gebyr betales frem til dato for søknad om avregistrering ble registrert mottatt hos Regionvegkontoret.

Bestemmelsen regulerer den situasjonen at eier har unnlatt å forsikre eller holde kjøretøyet sitt forsikret. Det er særlig andre punktum som har interesse her. Slik nemnda forstår det, er i praksis innlevering av kjøretøyets skilter å anse som "søknad om avregistrering". Gebyrplikten opphører når skiltene blir "registrert mottatt" av vegvesenet. Forskriften innebærer med andre ord at gebyrplikten opphører fra og med dato for innlevering av skiltene, ikke slik Trafikkforsikringsforeningen synes å legge til grunn, først når avregistreringen innføres i Motorvognregisteret.

Vegtrafikkloven § 15 bestemmer at motorvogner skal registreres, men overlater til departementet å gi nærmere bestemmelser om slik offentlig registrering. Med hjemmel i denne bestemmelsen har forskrift om bruk av kjøretøy (FOR-1990-01-25-92) § 2-4 som overskrift "Motorvognregisteret" og bestemmer at registrering skal skje i Det sentrale motorvognregister, og at Statens vegvesen skal være ansvarlig for å behandle registeret.

I merknadene til vegtrafikkloven § 15 i Ot.prp. nr. 23 (1964-1965) heter det at man med opprettelsen av dette sentrale register ønsket å effektivisere og rasjonalisere registreringsrutinene

> slik at motorvogner kan bli registrert på en for publikum enkel og hensiktsmessig måte, samtidig som myndighetene… kan få den best mulige oversikt over motorvognparken. Dels må man ha dette av alminnelige kontrollhensyn, og dels av hensynet til behovet for opplysninger og oversikt for de statsmyndigheter (foruten trafikkmyndighetene) som har interesse av motorvognparken, særlig avgifts- og skattemyndighetene og de militære myndigheter.

Uttalelsen viser at formålet dels var at det skulle være enkelt for privatpersoner og foretak å registrere eierforhold, men at hovedformålet var hensynet til det offentlige. Man innså at registeret ikke til enhver tid kunne forventes å være korrekt og tok derfor sikte på å skaffe seg "best mulig oversikt".

Bestemmelsen i gebyrforskriften § 4 første ledd andre punktum som er sitert ovenfor, viser med all mulig tydelighet at det avgjørende ikke uten videre er det som er registrert; det er tilstrekkelig at skiltene er levert inn.

Hvem som skal anses som eier, avgjøres av domstolene etter en konkret vurdering i det enkelte tilfellet basert på foreliggende kontrakter, vitneforklaringer om faktisk bruk osv. Om dette viser nemnda til den grundige drøftelse som er gjort i "Tingsretten", Falkanger og Falkanger, 7. utgave side 45 flg.

Trafikkforsikringsforeningen må selvsagt ta utgangspunkt i det som fremgår av Motorvognregisteret, men dersom det kan gjøres overveiende sannsynlig at virkeligheten er en annen enn det registeret viser, må foreningen legge dette faktum til grunn for sine avgjørelser.

Nemnda er etter dette kommet til at gebyret ikke kan ilegges for perioden 2.–4.3.18, men at det er korrekt ilagt for 1.3.18 slik at Trafikkforsikringsforeningen gis delvis medhold.

Nemnda har også vurdert om det er grunnlag for å gi dispensasjon for 1.3., men finner at vilkårene for dette åpenbart ikke er til stede. Klager er profesjonell bilselger og var selvsagt klar over at de nye forskriftene trådte i kraft 1.3.18. Det lå helt klart innenfor hans kontroll å levere skiltet tidsnok, og det er ikke opplyst noe fra klagers side som er egnet til å rokke ved dette.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis delvis medhold slik at gebyr kun kan ilegges for 1.3.18.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Lars Erik Lundgaard (næringsrepresentant).